

RECOMANDĂRI EUROPENE PENTRU ELABORAREA ȘI REDACTAREA UNOR DESCRIERI SCURTE ALE CALIFICĂRILOR, BAZATE PE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

Grupul de proiect CEC-Europass

Publicat pentru prima dată în limba engleză ca:

EQF-Europass Project Group. (2024). *European guidelines for the development and writing of short, learning-outcomes-based descriptions of qualifications*. Publications Office of the European Union. Cedefop working paper series, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/838553>

Cu sprijinul Comisiei Europene, aceste orientări au fost traduse și sunt acum disponibile în toate limbile oficiale ale UE, precum și în alte versiuni lingvistice. Traducerile au fost revizuite și finalizate cu sprijinul experților naționali. Comisia Europeană este singura responsabilă pentru corectitudinea traducerilor. Versiunea în limba engleză este considerată document de referință.

Vă rugăm să citați această publicație după cum urmează:

Grupul de proiect CEC-Europass. (2024). *Recomandări europene pentru elaborarea și redactarea unor descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării*. Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Seria de documente de lucru ale Cedefop, 21. <http://data.europa.eu/doi/10.2801/0145428>

Numeroase informații suplimentare referitoare la Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet.

Acestea pot fi accesate prin intermediul serverului Europa (https://european-union.europa.eu/index_ro).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2024

© Cedefop, 2024.

Cu excepția cazului în care se prevede altfel, reutilizarea prezentului document este autorizată în temeiul unei licențe Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Aceasta înseamnă că reutilizarea este autorizată, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate orice modificări.

PDF

ISSN 1831-2403

ISBN 978-92-896-3961-3

doi: 10.2801/0145428

TI-BA-24-003-RO-N

Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale

(Cedefop) este centrul de referință al Uniunii Europene pentru educație și formare profesională, aptitudini și calificări. Furnizăm informații, cercetări, analize și dovezi privind educația și formarea profesională, aptitudini și calificări pentru elaborarea politicilor în statele membre ale UE.

Cedefop a fost înființat inițial în 1975 prin Regulamentul (CEE) nr. 337/75 al Consiliului. Acest act legislativ a fost abrogat în 2019 prin Regulamentul (UE) 2019/128 de înființare a Cedefop ca agenție a Uniunii, cu un mandat reînnoit.

Europa 123, Salonic (Pylea), GRECIA
Adresa poștală: adresa poștală a Cedefop, 57001 Thermi,
GRECIA
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu

Jürgen Siebel, *Director executiv*
Mario Patuzzi, *președintele Consiliului de administrație*

Mulțumiri

Aceste recomandări sunt rezultatul activității grupului de proiect CEC-Europass privind descrierile scurte ale calificărilor folosind rezultatele învățării.

Grupul consultativ pentru Cadrul european al calificărilor și Grupul consultativ Europass au convenit asupra înființării grupului de proiect în iunie 2021 pentru a elabora și a conveni asupra unor principii directe comune pentru structurarea unor scurte descrieri ale calificărilor folosind rezultatele învățării în vederea publicării acestora în bazele de date și în registrele conectate la Europass. Grupul a funcționat în perioada decembrie 2021-octombrie 2023.

Printre membrii grupului de proiect s-au numărat experți din 12 țări și organizații din domeniile educației și formării și pieței forței de muncă. Atât Grupul consultativ pentru Cadrul european al calificărilor, cât și Grupul consultativ Europass au fost consultate cu privire la versiunile intermediare și finale ale recomandărilor.

În conformitate cu Recomandarea din 2017 privind cadrul european al calificărilor și cu Decizia Europass din 2018, Comisia Europeană, prin Direcția Generală Ocuparea Forței de Muncă, Afaceri Sociale și Incluziune, a coordonat activitatea. Cedefop, reprezentat de Zelda Azzarà și Jens Bjornavold, a oferit sprijin tehnic și conceptual și a elaborat recomandările în strânsă coordonare cu membrii grupului de proiect, printre care s-a numărat și Fundația Europeană de Formare.

Am dori să mulțumim în special membrilor grupului de proiect care au furnizat contribuții inestimabile, au desfășurat consultări, au testat recomandările împreună cu experții naționali și cu părțile interesate și au contribuit la îmbunătățirea documentului.

Cuprins

MULȚUMIRI.....	1
INTRODUCERE.....	5
Importanța descrierilor scurte ale calificărilor bazate pe rezultatele învățării.....	5
Elaborarea și scopul recomandărilor	6
Utilizatorii și aplicațiile recomandărilor	7
Domeniul de aplicare al recomandărilor	7
Utilizarea descrierilor scurte ale rezultatelor învățării.....	8
Cum puteți naviga în cadrul recomandărilor	9
Considerații suplimentare	10
SCURTE DESCRIERI BAZATE PE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII:	
PRINCIPALELE ELEMENTE CONSTITUTIVE	11
A – ASPECTE FORMALE	12
A1. Lungime.....	12
A2. Formatul descrierii	12
B – ASPECTE LEGATE DE CONȚINUT	13
B1. Obiectivele generale și orientarea calificării sub forma unei descrieri.....	13
Întrebări orientative.....	14
Recomandări.....	16
Considerații și sfaturi suplimentare	19
B2 – Rezultatele învățării menționate sub formă de puncte marcatore	20
Întrebări orientative.....	22
Recomandări.....	23
Considerații și sfaturi suplimentare	28
ACRONIME.....	30
ANEXE.....	31
Anexa I. Exemple de descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării.....	31
Anexa II. Verbe de acțiune.....	34
Anexa III. Calificative (adjective și adverbe).....	37

Anexa IV. Cadrul european al calificărilor: descriptori de nivel ()	38
Anexa V. Surse și linkuri suplimentare	41
RECOMANDĂRI EUROPENE PENTRU ELABORAREA ȘI REDACTAREA UNOR DESCRIERI SCURTE ALE CALIFICĂRILOR, BAZATE PE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII.....	43

Tabele, figuri și casete

Tabele

Tabelul 1.	Structura și formatul descrierii scurte (text descriptiv și puncte marcatoare)	12
Tabelul 2.	Obiectivul general și orientarea calificării.....	13
Tabelul 3.	Rezultatele învățării menționate sub formă de puncte marcatoare	20
Tabelul 4.	Sintaxa propozițiilor (puncte marcatoare) care exprimă rezultatele învățării	24

Figuri

Figura 1.	Scurte descrieri bazate pe rezultatele învățării: principalele elemente constitutive.....	11
-----------	---	----

Casete

Caseta 1.	Exemple de texte descriptive care introduc obiective generale și orientarea calificărilor	13
Caseta 2.	Definiții ale principalelor concepte	21

Introducere

Importanța descrierilor scurte ale calificărilor bazate pe rezultatele învățării

Rezultatele învățării sunt afirmații cu privire la ceea ce o persoană ar trebui să știe, să înțeleagă și/sau să poată face la sfârșitul unui proces de învățare. Dezvoltarea și utilizarea cadrelor naționale ale calificărilor (CNC) bazate pe rezultatele învățării, în acord cu Cadrul european al calificărilor (CEC) la nivelul UE, au îmbunătățit transparența și comparabilitatea calificărilor ⁽¹⁾ în întreaga Europă.

Deși nivelurile CEC și CNC reprezintă o modalitate simplă de a avea o primă înțelegere a calificărilor, dezvoltarea bazelor de date/registrelor pentru calificări are o importanță semnificativă pentru îmbunătățirea transparenței acestora.

Folosirea rezultatelor învățării pentru descrierea calificărilor s-a dovedit utilă pentru identificarea similitudinilor și a diferențelor dintre calificări, oferind o mai bună înțelegere a domeniului de aplicare și a orientării acestora ⁽²⁾. Cu toate acestea, studiile și proiectele recente arată că descrierile rezultatelor învățării pot varia, de exemplu în ceea ce privește lungimea, formularea, granularitatea, iar acest lucru reprezintă o provocare pentru comparabilitatea calificărilor ⁽³⁾.

(1) Calificări: rezultat formal al unui proces de evaluare și de validare, care este obținut atunci când o autoritate competentă stabilește că o persoană a dobândit rezultate ale învățării corespunzătoare unor standarde date.

(2) Cedefop (2020): [European qualifications framework. Initial vocational education and training: focus on qualifications at levels 3 and 4](#) (Cadrul european al calificărilor. Educația și formarea profesională inițială: accent pe calificări la nivelurile 3 și 4). Cedefop (2020): [National qualifications frameworks developments in Europe 2019. Qualifications frameworks: transparency and added value for end users](#) (Evoluțiile cadrelor naționale ale calificărilor în Europa 2019. Cadrele calificărilor: transparență și valoare adăugată pentru utilizatorii finali). Cedefop (2022): [Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes](#) (Compararea calificărilor în domeniul educației și formării profesionale: către metodologii de analiză și comparare a rezultatelor învățării).

(3) Proiectele-pilot ale CEC și grupul de proiecte privind comparabilitatea orizontală a calificărilor 2016 și 2018; Grupul de proiect EQF-Europass privind o scurtă descriere a calificărilor 2023; Cedefop (2022): [Comparing vocational education and training qualifications: towards methodologies for analysing and comparing learning outcomes](#) (Compararea calificărilor în domeniul educației și formării profesionale: către metodologii de analiză și comparare a rezultatelor învățării). Cedefop (2022): [Defining, writing and applying learning outcomes: a European](#)

Descrierile complete ale calificărilor naționale sunt elaborate în conformitate cu criteriile și prioritățile naționale și se pot referi la numeroase rezultate specifice ale învățării. Descrierile scurte și sintetice, care se bazează pe descrierile naționale complete, dar fără a le înlocui, au beneficii multiple, deoarece pot oferi un acces facil și un punct de intrare pentru cursanții individuali sau angajatorii care caută informații privind anumite calificări. Acestea pot fi traduse mai ușor și pot oferi o imagine de ansamblu rapidă asupra conținutului și profilului calificării.

Structurarea descrierilor scurte în conformitate cu aceleași principii este importantă pentru a spori transparența și înțelegerea și pentru a facilita compararea; de asemenea, aceasta poate facilita folosirea mediului digital pentru a accesa, utiliza, conecta și compara informațiile privind conținutul și profilul calificărilor ⁽⁴⁾.

Îmbunătățirea accesibilității, a transparenței și a comparabilității calificărilor poate spori mobilitatea lucrătorilor și a cursanților, poate sprijini învățarea pe tot parcursul vieții și gestionarea carierei prin corelarea diferitelor calificări și experiențe.

Elaborarea și scopul recomandărilor

Aceste recomandări au fost elaborate de un grup de experți ⁽⁵⁾ la nivelul UE, coordonat de Comisia Europeană, cu sprijinul tehnic și conceptual al Cedefop și în consultare cu experții naționali și cu părțile interesate.

În cadrul grupului au fost prezentate în total 33 de calificări (descrieri scurte și complete). Dintre acestea, 22 de calificări au fost analizate pentru a extrage

handbook (Definirea, scrierea și aplicarea rezultatelor învățării: manual european).
Ediția a doua.

- (4) Azzara Z., & Garmash A. (2022). [From fragmented paper-based systems to digitally connected qualification systems accessible to citizens](#) (De la sisteme fragmentate pe suport de hârtie la sisteme de calificare conectate digital, accesibile cetățenilor). În Cedefop, ETF, Institutul UNESCO pentru învățare pe tot parcursul vieții. *Global Inventory of regional and national qualifications frameworks 2022. Volume 1: Thematic Chapters*. (Inventarul global al cadrelor regionale și naționale ale calificărilor 2022. Volumul 1: Capitole tematice), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.
- (5) Grupul consultativ pentru Cadrul european al calificărilor și Grupul consultativ Europass au convenit să înființeze un grup de proiect cu mandatul de a elabora recomandări privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării care să fie publicate pe Europass. Grupul a fost alcătuit din experți din 12 țări [Austria, Belgia (NL), Cipru, Finlanda, Franța, Germania, Ungaria, Italia, Țările de Jos, Norvegia, Portugalia, Slovenia], Asociația Universităților Europene, SME United, Business Europe și ETF. Grupul a fost prezidat de Comisia Europeană și sprijinit din punct de vedere tehnic și conceptual de Cedefop.

principii-cheie pe care să se bazeze recomandările. O versiune inițială a acestora a fost prezentată în cadrul celei de-a 60-a reuniuni a Grupului Consultativ pentru CEC din noiembrie 2022 (nota EQF AG 60-4) și apoi a fost testată. Testarea a constat în colectarea de feedback de la părțile interesate de la nivel național cu privire la textul recomandărilor, precum și elaborarea unor scurte descrieri ale calificărilor utilizând recomandările, cu scopul de a le adăuga exemple. Până la sfârșitul procesului, au fost elaborate 20 de descrieri și s-a desfășurat un proces de evaluare *inter pares* pentru a identifica aspectele cu privire la care recomandările au necesitat îmbunătățiri pentru o mai bună claritate și pentru a identifica descrierile care ar putea servi drept exemple (trei exemple sunt incluse în cele din urmă în recomandări).

Scopul este de a promova principii comune și, prin urmare, o structură și o abordare coerente pentru a elabora descrieri scurte și sintetice ale calificărilor folosind rezultatele învățării în vederea publicării acestora în bazele de date/registrele calificărilor conectate la [Europass](#).

Utilizatorii și aplicațiile recomandărilor

Administratorii, furnizorii de educație și formare, organismele responsabile cu calificările și/sau experții responsabili cu definirea și descrierea calificărilor la toate nivelurile și în toate sectoarele, atât publice, cât și private, beneficiază de prezentele recomandări atunci când creează scurte descrieri.

Deși recomandările sunt concepute pentru descrieri scurte ale rezultatelor învățării ale calificărilor CNC/CEC, acestea pot fi utilizate pentru orice calificare, certificat și diplomă, precum și pentru a descrie părțile sau unitățile calificărilor. Acestea pot fi utilizate pentru descrierea calificărilor cu sau fără niveluri CNC/CEC.

Domeniul de aplicare al recomandărilor

Elaborarea unor descrieri ale calificărilor, atât scurte, cât și lungi este o responsabilitate națională.

Prezentele recomandări sprijină elaborarea și redactarea unor descrieri scurte – sintetice și concise – bazate pe rezultatele învățării, care să reflecte conținutul, orientarea și complexitatea tuturor tipurilor și nivelurilor de calificare. Descrierile complete sau finale ale calificărilor (de exemplu, sub forma standardelor de calificare sau a programelor naționale de învățământ) nu sunt abordate în prezentele recomandări.

Modelele de informații existente ⁽⁶⁾ propun câmpuri de informații (de exemplu, denumirea calificării, organismul de atribuire, domeniu) pentru a îmbunătăți schimbul de informații privind calificările și bazele de date/registrele de calificări ⁽⁷⁾. Cu toate acestea, modelele existente oferă doar orientări generale cu privire la modul de prezentare a informațiilor privind rezultatele învățării într-un mod care să sprijine transparența și comparabilitatea. Prezentele recomandări se bazează pe astfel de modele și vizează câmpul de informații „rezultatele învățării”.

Utilizarea descrierilor scurte ale rezultatelor învățării

La nivel european și internațional, de exemplu prin Europass și CEC, elaborarea unor scurte descrieri facilitează transparența și comparabilitatea calificărilor din diferite sectoare și țări. Acestea oferă, de asemenea, o oportunitate de a îmbunătăți calitatea și domeniul de aplicare a instrumentelor existente pentru schimbul de informații privind calificările.

La nivel național, pot fi utilizate scurte descrieri în scopuri de informare și comunicare, în special în sprijinul cadrelor calificărilor și ca parte a bazelor de date și registrelor calificărilor.

Descrierile scurte ale calificărilor ar trebui să le permită utilizatorilor și părților interesate de la nivel național și internațional (inclusiv cursanților, angajatorilor, consilierilor, părinților, profesorilor, furnizorilor de educație și formare, practicienilor din domeniul validării) să înțeleagă rapid conținutul, complexitatea și orientarea învățării. Descrierile ar trebui să transmită informații coerente cu privire la nivelul de complexitate al învățării, dar obiectivul lor principal nu este de a furniza o justificare exhaustivă a nivelului CEC/CNC.

⁽⁶⁾ „Modele de informații” este termenul utilizat în contextul modelului european de învățare. Acestea se referă la sursele analizate și avute în vedere pentru a construi modelul european de învățare. Sunt incluse, de exemplu, definiții și standarde extrase din Recomandarea CEC, Recomandarea Europass, suplimentul la diplomă sau suplimentul la certificat.

⁽⁷⁾ Anexa IV la Recomandarea privind CEC indică câmpuri de date obligatorii și opționale pentru publicarea digitală a informațiilor privind toate tipurile și nivelurile de calificare (de exemplu, denumirea calificării, organismul care acordă calificarea, domeniul). Pe baza anexei III, Registrul de seturi de date privind calificările (*Qualification Dataset Register* - QDR) și modelul european de învățare (*European Learning Model* - ELM) sprijină publicarea și schimbul de informații privind calificările în Europass. Deși subliniază importanța informațiilor privind rezultatele învățării, aceste modele existente oferă doar orientări generale cu privire la modul de prezentare într-un mod care să sprijine transparența și comparabilitatea. Prin urmare, aceste orientări pot fi considerate ca pornind de la modelele existente pentru schimbul de informații privind calificările, dar și ca extinzându-le.

Utilizarea descrierilor scurte ale rezultatelor învățării poate depinde de contextele și practicile naționale, inclusiv de relațiile acestora cu descrieri mai detaliate ale calificărilor sau ale curriculumului. Unele țări fac deja distincție între descrierile complete și detaliate ale rezultatelor învățării utilizate pentru stabilirea nivelului sau recunoaștere și utilizează descrieri mai scurte pentru a rezuma aspectele esențiale ale calificării.

Cum puteți naviga în cadrul recomandărilor

Recomandările sunt împărțite în două secțiuni principale, A și B.

Secțiunea A se axează pe aspectele formale ale descrierii (lungime și format). Secțiunea B se axează pe aspectele legate de conținut ale descrierii, oferind orientări cu privire la ceea ce trebuie luat în considerare la elaborarea acesteia și sugestii cu privire la sintaxa frazelor.

Atunci când se redactează scurte descrieri, este important să se abordeze aspectele-cheie ale conținutului enumerate în recomandări (amploarea/domeniul de aplicare, aprofundarea/complexitatea și contextul) cu flexibilitate și nu într-un mod rigid sau mecanic. Unele distincții sunt abstracții conceptuale care, în practică, se suprapun.

Unele sugestii furnizate pot părea evidente sau simple pentru experți și practicieni în domeniul rezultatelor învățării. Deoarece recomandările vizează, de asemenea, sprijinirea celor mai puțin familiarizați cu acest domeniu, sunt incluse, de asemenea, recomandări generice, precum și linkuri către resurse suplimentare (a se vedea secțiunea Referințe și linkuri).

Pentru a sprijini înțelegerea cititorului, acestea cuprind explicații, imagini, întrebări orientative, recomandări și sfaturi și considerații suplimentare. Pe lângă cele trei exemple de scurte descrieri din anexa I, acestea includ exemple specifice asociate recomandărilor. De asemenea, este furnizată o listă a verbelor de acțiune și a calificativelor.

Exemplele din recomandări sunt fie extrase din descrierile scurte existente ale calificărilor, fie au fost adaptate sau create în scopuri ilustrative.

Considerații suplimentare

În cursul elaborării acestor recomandări și a exemplelor care le însoțesc (anexa I), a devenit evident că elaborarea scurtei descrieri perfecte este o sarcină dificilă. Aceasta este o responsabilitate națională, iar diferite țări pot avea criterii diferite de susținere sau aspecte pe care doresc să le evidențieze. Elaborarea acestor recomandări ar trebui considerată ca făcând parte dintr-un efort continuu de colaborare între țări, care vizează elaborarea și aplicarea unor orientări comune pentru descrierile rezultatelor învățării în vederea îmbunătățirii transparenței și comparabilității calificărilor. Pe baza experienței, a colaborării continue și a schimburilor privind aplicarea recomandărilor între țări și sectoare, acestea pot evolua în continuare, încorporând exemple suplimentare.

Atunci când se redactează scurte descrieri ale calificărilor bazate pe rezultatele învățării, se recomandă să se aibă în vedere implicarea unor experți din afara organizației și/sau a țării pentru feedback.

Scurte descrieri bazate pe rezultatele învățării: principalele elemente constitutive

Următoarele principii ar trebui luate în considerare atunci când se elaborează și se redactează scurte descrieri:

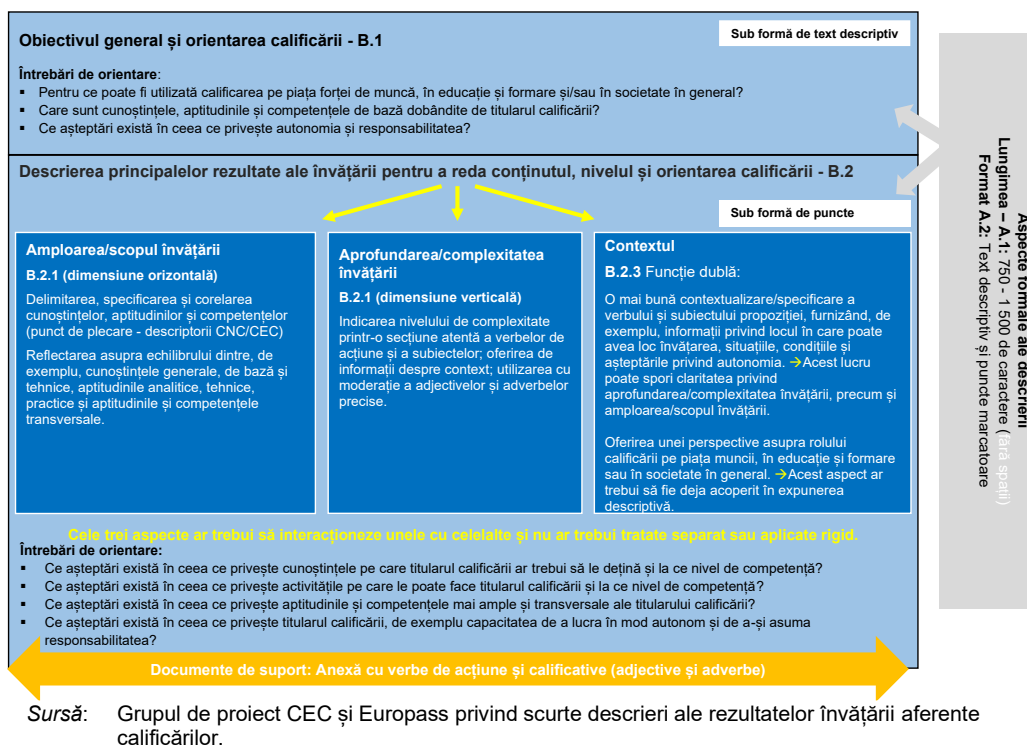
A. Aspecte legate de formă

- (a) A.1. Lungimea descrierii (între 750 și 1 500 de caractere fără spații);
- (b) A.2. Formatul descrierii (text descriptiv și puncte marcatoare).

B. Aspecte legate de conținut

- (a) B.1. Obiectivele generale și orientarea calificării (sub formă de text descriptiv);
- (b) B.2. Principalele rezultate ale învățării (sub formă de puncte marcatoare) pentru a surprinde orientarea, conținutul și complexitatea calificării prin acoperirea următoarelor aspecte:
 - (i) B.2.1. Amploarea/domeniul de aplicare al învățării dobândite;
 - (ii) B.2.2. Aprofundarea/complexitatea învățării dobândite;
 - (iii) B.2.3. Informații de context.

Figura 1. Scurte descrieri bazate pe rezultatele învățării: principalele elemente constitutive

A – Aspecte formale

A1. Lungime

Descrierea trebuie să aibă între 750 și 1 500 de caractere (fără spații).

Această lungime orientativă poate oferi suficient spațiu pentru a reflecta esența calificării și permite cititorilor să înțeleagă rapid caracteristicile esențiale ale acesteia. A fost stabilită o limită orientativă pentru a se asigura că descrierea poate fi considerată scurtă.

A2. Formatul descrierii

Descrieți calificarea utilizând o combinație de text descriptiv și puncte marcatoare.

Descrierea ar trebui utilizată pentru a prezenta obiectivul general și orientarea calificării (B.1).

Pentru a reflecta rezultatele specifice ale învățării (B.2), ar trebui utilizate puncte marcatoare.

Tabelul 1. **Structura și formatul descrierii scurte (text descriptiv și puncte marcatoare)**

Prezentare descriptivă a obiectivelor generale și a orientării calificării.	Titularul calificării.....
Puncte care exprimă rezultatele învățării	Titularul este în măsură să: 1) 2) 3) ...

Sursă: Grupul de proiect CEC și Europass privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării calificărilor.

B – Aspecte legate de conținut

B1. Obiectivele generale și orientarea calificării sub forma unei descrieri

Descrierea ar trebui să înceapă cu o introducere concisă sub forma unui text descriptiv care să exprime obiectivul general și orientarea calificării, inclusiv informații privind contextul ⁽⁸⁾.

Acest lucru ar trebui să permită cititorului să înțeleagă esența calificării și rolul și poziția sa în raport cu piața forței de muncă, cu sistemele de educație și formare și/sau cu societatea în general.

Tabelul 2. **Obiectivul general și orientarea calificării**

Prezentare descriptivă a obiectivelor generale și a orientării calificării.	Titularul calificării.....
Puncte care exprimă rezultatele învățării	Titularul este în măsură să: 1) 2) 3) ...

Sursă: Grupul de proiect CEC și Europass privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării calificărilor.

Caseta 1. **Exemple de texte descriptive care introduc obiective generale și orientarea calificărilor**

Exemplul A

Titularul calificării „Secretar administrativ” (CEC/CNC 4) deține cunoștințele și aptitudinile necesare pentru a îndeplini sarcini de birou, administrative și organizatorice în întreprinderi din toate sectoarele și în alte instituții (de exemplu, administrație publică, organizații, asociații etc.) pe baza formării duale cu durata de 3 ani în cadrul operatorului economic și al școlii profesionale. În funcție de obiectivul

⁽⁸⁾ Titlul calificării va oferi adesea informații importante privind originea și orientarea unei calificări, în special dacă se referă la un tip bine cunoscut de calificare (EFP inițială, licență sau masterat în învățământul superior) și/sau se referă la o anumită sarcină sau profesie. Dar situația aceasta nu apare întotdeauna și, prin urmare, este necesară o descriere precisă a contextului. Informațiile referitoare la context sunt importante atunci când se descriu atât obiectivul general și orientarea calificării (B1), cât și atunci când se elaborează rezultatele învățării sub formă de puncte marcatore (B2).

sarcinii, acesta lucrează în cadrul serviciului administrativ, în contabilitate, în biroul de personal sau în domenii precum achizițiile, vânzările, antrepozitarea.

Exemplul B

Titularul calificării „Formare profesională inițială în domeniul tehnologiilor de mediu pentru gestionarea apelor uzate” (CEC/CNC 4) poate lucra cu sisteme de drenare și de gestionare a apelor pluviale, precum și în domeniul tratării apelor uzate și a nămolurilor de epurare. Acesta lucrează în stațiile municipale și industriale de tratare a apelor reziduale și în companii de canalizare. Titularul asigură funcționarea durabilă și eficientă din punct de vedere energetic a stațiilor municipale și industriale de tratare a apelor uzate. Titularul calificării este calificat pentru a gestiona stațiile mici de epurare a apelor uzate.

Exemplul C

Titularul calificării „Calificare profesională în servicii de coafură și de înfrumusețare” (CEC/CNC 4) poate furniza servicii pentru clienți în domeniul înfrumusețării și al îngrijirii părului și poate vinde produsele și serviciile întreprinderii pe baza unor cunoștințe cuprinzătoare privind produsele și procedurile de sănătate și securitate în muncă. Acesta are o competență de bază comună și poate alege o specializare în oferirea de sfaturi privind îngrijirea părului și servicii de înfrumusețare, îngrijirea pielii, coafură sau îngrijirea bărbii.

Exemplul D

Titularul calificării „Contabil autorizat” (CEC/CNC 5) poate înregistra și verifica datele financiare ale organizațiilor externe. Acesta poate consilia clienții cu privire la modul de respectare a reglementărilor contabile legale și poate furniza clientului informațiile comerciale necesare. Titularul acestei calificări este considerat autorizat pentru a exercita profesia de contabil ca lucrător care desfășoară o activitate independentă. În Belgia (Flanda), numai un contabil autorizat poate exercita profesia.

Exemplul E

Titularul calificării „Asistent medical chirurgie” (CEC/CNC 6) are un rol esențial în îngrijirea chirurgicală, cu multe operațiuni programate, chirurgicale și cu risc și cu evoluții tehnologice complexe în succesiunea rapidă. Acesta poate face parte dintr-o echipă multidisciplinară care include medici chirurghi specialiști, anesteziști, asistenți de anestezie și asistenți în cadrul operațiilor. Titularul poate asista specialistul curant în activitățile sale și poate coordona și conduce procesul de îngrijire care vizează pacientul în perioada preoperatorie. În plus, acesta poate colabora cu serviciile de sprijin ale departamentului de chirurgie, cum ar fi departamentul central de sterilizare, departamentele de asistență medicală, departamentul de radiologie și laboratoarele. Calificarea poate fi obținută ca parte a formării inițiale, cursantul fiind angajat pe parcursul cursului în instituția de asistență medicală acreditată.

Sursă: Grupul de proiect CEC și Europass privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării calificărilor.

Întrebări orientative

Scopul întrebărilor de mai jos este de a facilita reflecția asupra aspectelor care pot fi prezentate atunci când se elaborează texte descriptive care exprimă obiectivele

generale și orientarea calificărilor (B1). Scopul nu este de a răspunde la toate întrebările în mod direct sau mecanic.

- (a) Pentru ce poate fi utilizată calificarea pe piața forței de muncă, în educație și formare și/sau în societate în general? Ce poate face titularul calificării cu calificarea?
- (i) Calificarea pregătește cursantul pentru sarcini, funcții și/sau ocupații specifice?
 - (ii) Calificarea conferă un drept specific, de exemplu prin acordarea de licențe pentru practici ocupaționale? Oferă acces la o profesie reglementată? Calificarea conferă dreptul de a iniția activități comerciale sau antreprenoriale specifice?
 - (iii) În cazul în care calificarea nu este direct legată de sarcini, ocupații și profesii specifice, care este scopul calificării în legătură cu:
 - ocuparea forței de muncă;
 - educația și formarea inițială;
 - educația și formarea continuă;
 - dezvoltarea personală?
 - (iv) Calificarea oferă acces la învățare suplimentară specifică? Este relevant să se menționeze posibile căi de dezvoltare profesională?
 - (v) Există cerințe specifice privind accesul la calificările care merită menționate pentru a clarifica rolul și poziția?
- (b) Ce cunoștințe, aptitudini și/sau competențe de bază ⁽⁹⁾ deține titularul acestei calificări?

⁽⁹⁾ În cadrul discuțiilor privind cadrul european al calificărilor, termenul „competență” a declanșat dezbateri din cauza interpretărilor sale diferite. Deși s-a ajuns la un consens relativ rapid în ceea ce privește delimitarea „aptitudinilor” și a „cunoștințelor” în cadrul dezvoltării inițiale a CEC, definirea celui de-al treilea domeniu s-a dovedit a fi mai dificilă. Al treilea domeniu al CEC a fost numit inițial „competență”, dar s-a limitat domeniul de aplicare la conceptul de „autonomie și responsabilitate”. Revizuirea CEC din 2017 a schimbat denumirea titlului celui de-al treilea domeniu în „autonomie și responsabilitate”, fără modificări substanțiale ale descriptorilor de nivel. O analiză a descriptorilor de nivel al CNC în raport cu „al treilea domeniu CEC” (denumit anterior „competență” și, în prezent, „responsabilitate și autonomie”) arată că, deși toți descriptorii de la nivel național prezintă elemente aliniate cu conceptele de autonomie și responsabilitate în conformitate cu recomandările CEC, unele țări și-au extins descriptorii pentru a include dimensiuni mai largi, cum ar fi „gândirea critică”, „creativitatea”, „spiritul antreprenorial”, „a învăța să înveți”, „cooperarea” etc. Deși prezentele orientări se referă în mod explicit la descriptorii de nivel ai CEC ca punct de plecare esențial, într-un efort de a include cât mai mult posibil practicile naționale și de a nu exclude aspectele considerate importante în anumite țări, termenul „competență” este utilizat în recomandări, subliniind, în același timp, importanța abordării autonomiei și a responsabilității, descriind în același timp rezultatele învățării.

- (c) Ce așteptări există în ceea ce privește titularul calificării, de exemplu capacitatea de a lucra în mod independent?
- (d) Ce așteptări există în ceea ce privește titularul calificării, de exemplu capacitatea de a-și asuma responsabilitatea pentru procese și gestionarea altor persoane?

Recomandări

- (a) Descrierea trebuie să fie scurtă și concisă, urmărind o lungime de aproximativ 1/4 din descrierea completă.
- (b) Evitați utilizarea unei anumite forme de gen.
- (c) Utilizați termenul „Titularul calificării...” sau titlul dobândit atunci când deține calificarea și, atunci când este necesar, utilizați el/ea.
- (d) Menționați nivelul CEC/CNC (dacă este cazul), utilizând paranteze.
Exemplu: „Titularul calificării «Secretar administrativ» (EQF/NQF 4) poate...”.
- (e) Asigurați-vă că discursul introduce cu precizie rezultatele învățării prezentate la punctele marcatore, asigurând coerența între punctele narative și cele marcatore:

Evitați: discrepanțe între textul descriptiv și punctele marcatore. De exemplu, textul descriptiv pune accentul pe niveluri ridicate de autonomie, dar lista rezultatelor învățării se referă numai la colaborarea cu alții.

- (f) În funcție de orientarea calificării, includeți informații cu privire la poziția și rolul calificării în raport cu piața forței de muncă, sistemele de educație și formare și/sau societatea în general:

Exemple de informații de context incluse în textul descriptiv pentru a demonstra rolul calificării pe piața forței de muncă:

- (i) „Titularul calificării «Administrarea afacerilor» (CEC/CNC 5) poate lucra în ramuri ale afacerilor și în administrație și este calificat pentru a deveni antreprenor independent”;
- (ii) „Titularul calificării «Operator de servicii de promovare și recepție» (CEC/CNC 3) poate lucra în structuri de cazare, agenții de voiaj și servicii de asistență turistică”;
- (iii) „Titularul calificării «Dulgherie» (CEC/CNC 4) poate construi, instala, întreține și reabilite construcțiile din lemn pentru diferite tipuri de clădiri. Acesta poate planifica și efectua lucrări manuale și mecanice privind construcția din lemn pentru pereții, tavanele, acoperișurile și podelele interioare și exterioare”;

Pentru mai multe informații privind descriptorii de nivel CEC și CNC, consultați: Cedefop (2018): [Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries](#) Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

- (iv) „Titularul acestei calificări este considerat acreditat pentru a exercita profesia de contabil ca lucrător care desfășoară o activitate independentă”;
- (v) „Calificarea este o condiție prealabilă pentru exercitarea profesiei de psiholog clinician în țară”;
- (vi) „Calificarea oferă posibilitatea de a dobândi calificări școlare și/sau competențe profesionale, în vederea (re-) inserției sau avansării pe piața muncii.”

Exemple de informații contextuale incluse în textul descriptiv pentru a arăta poziția calificării în raport cu sistemele de educație și formare sau cu societatea în general:

- (i) „Calificarea oferă o bază solidă în cercetarea în domeniul biotehnologiei, iar titularul își poate continua studiile în domenii specializate, cum ar fi ingineria genetică și cercetarea farmaceutică”;
- (ii) „Calificarea este concepută pentru a urmări o învățare mai complexă și mai specializată în domeniul instalațiilor electrice sau al rețelelor electrice”;
- (iii) „Aceasta este o formare profesională inițială în școli. Opțional, se poate dobândi calificarea pentru admiterea în învățământul superior”;
- (iv) „Calificarea permite accesul la studii universitare”;
- (v) „Calificarea oferă cunoștințe și competențe generale pentru angajare în diferite roluri în întreprinderi. Oferă oportunități de dezvoltare personală și deschide porți pentru educația și formarea continuă în domenii specializate de gestionare a afacerilor sau antreprenoriat”;
- (vi) „Calificarea «Certificare de prim ajutor» oferă persoanelor cunoștințe și competențe pentru a oferi asistență imediată în situații de urgență medicală, promovând siguranța atât a acestora, cât și a celor din jurul lor în societate”.

A se remarca faptul că aceeași descriere poate sublinia poziția calificării pentru unul sau toate aspectele (piața forței de muncă, sistemul de educație și formare, societatea în general etc.).

- (g) Selectați și rezumați cunoștințele, aptitudinile și competențele de bază dobândite odată cu calificarea. Poate fi util să se analizeze dacă accentul se

pune mai mult pe cunoștințele teoretice sau factice sau pe competențele practice, analitice sau transversale⁽¹⁰⁾:

- (i) evitați afirmațiile generale: „Are aptitudini și competențe profesionale esențiale și *cunoștințe generale bune* în domeniul său de competență”;
- (ii) evitați utilizarea adjectivelor generale: „Acesta oferă servicii *de calitate* pentru clienți”. A se vedea anexa III;
- (iii) exemple de fraze din textul descriptiv introductiv care pot ilustra dobândirea de aptitudini specifice și tehnice pentru un anumit sector sau o anumită ocupație, precum și aptitudini și cunoștințe mai generale aplicabile în diferite sectoare ale pieței forței de muncă și ale societății în general sau pentru continuarea învățării:
 - „Titularul calificării poate instala, repara și contracta activități în condiții de siguranță în domeniul proprietăților imobiliare și al industriei. Acesta se asigură că rezultatul final este sigur și îndeplinește cerințele stabilite pentru muncă”;
 - „Titularul deține o serie de cunoștințe generale de bază, inclusiv competențe numerice și de alfabetizare, precum și competențe civice pentru a se implica activ în comunitate”;
 - „Titularul calificării poate asigura buna funcționare a sistemelor informatice. Poate să le dezvolte, să le adapteze și/sau să le întrețină și să asiste utilizatorii”;
 - „Titularul poate construi, instala, reconstrui, întreține și reabilita construcțiile din lemn pentru diferite tipuri de clădiri”;
 - „Titularul calificării poate efectua o analiză aprofundată a cercetării existente și poate formula anchete de cercetare pentru a avansa în cercetarea în domeniul biodiversității”;
- (h) Indicați nivelul general de autonomie și responsabilitate. Acest lucru se poate realiza și prin utilizarea calificativelor (adjective și adverbe) și/sau prin alegerea cu atenție a verbelor și a complementului. Exemple:
 - (i) „Titularul calificării «Operator de servicii de promovare și primire» (CEC/CNC 3) poate lucra în structuri de cazare, agenții de voiaj și

⁽¹⁰⁾ Conceptele de cunoștințe și competențe pot fi disociate în mod diferit de la o țară la alta. La nivelul UE, principalele elemente ale descriptorilor CEC sunt 1) cunoștințe descrise ca fiind concrete și/sau teoretice; 2) aptitudini descrise ca fiind cognitive și practice și 3) autonomie și responsabilitate. Înainte de revizuirea celui de al treilea element, acesta era denumit „competență”, dar era descris ca autonomie și responsabilitate. Odată cu revizuirea recomandării privind CEC, titlul celui de-al treilea domeniu de învățare a fost schimbat de la competență la autonomie și responsabilitate. Sursă: Recomandarea CEC din 2017.

- servicii de asistență turistică. Acesta își desfășoară activitatea la nivel executiv, cu autonomie și responsabilitate limitate în ceea ce privește furnizarea serviciilor de primire și în conformitate cu procedurile prevăzute pentru operațiunile sale specifice”;
- (ii) „Titularul calificării, în contextul lucrărilor de construcții cu o complexitate limitată, poate coordona, direcționa și ajusta activitățile personalului executiv de pe șantierul de construcții”;
 - (iii) „Titularul calificării este calificat pentru a gestiona stațiile mici de epurare a apelor uzate”;
 - (iv) „Acesta lucrează în echipe multidisciplinare și își asumă responsabilitatea pentru procese în general în contexte previzibile și stabile, dar sub rezerva unor schimbări care ar putea necesita adaptabilitate”.
- (i) Rețineți că cititorul descrierii nu este neapărat familiarizat cu contextul național. Acordați atenție utilizării terminologiei naționale care ar putea să nu fie înțeleasă în mod universal sau să nu fie completată cu o explicație:
- (i) evitați: „După absolvirea unui examen profesional de tip *bacalaureat*, elevii pot să urmeze un program finalizat cu *bacalaureat*/ curs profesional și să promoveze unul dintre examenele generale de *bacalaureat* pentru a se înscrie la programe de studii atât în învățământul superior, cât și în cel de înaltă specializare”;
 - (ii) scrieți: „Calificarea permite accesul la programe de studii vocaționale și profesionale superioare și la examene generale de *bacalaureat* necesare pentru înscrierea la programele de studii universitare”;
 - (iii) evitați: „Structura calificării profesionale în inginerie electrică și tehnologia automatizării a fost planificată astfel încât educația electricienilor să fie adecvată pentru Calificarea în electricitate 2 prevăzută în legislația privind siguranța electrică, iar educația asamblorilor de automatizare să fie adecvată pentru Calificarea în electricitate 3.” Scrieți: calificarea oferă acces la următorul nivel de învățare (Calificarea în electricitate 2 și 3) și/sau cu respectarea normelor pentru electricieni.

Considerații și sfaturi suplimentare

- (a) Dacă contribuie la o mai bună înțelegere a obiectivului și a orientării calificării, furnizați informații privind condițiile de intrare și cerințele suplimentare, drepturile (de exemplu, accesul la calificările reglementate) și/sau modul în care poate fi obținută calificarea. Exemple:

- (i) „Titularul calificării «Electrotehnician» (CEC/CNC 4) poate instala, cabla, conecta și pune în funcțiune [...] rezidențiale. Pentru îndeplinirea anumitor sarcini și/sau în anumite contexte, certificatele suplimentare reprezintă o condiție necesară sau dezirabilă”;
 - (ii) „Calificarea poate fi obținută ca parte a formării inițiale, cursantul fiind angajat pe parcursul cursului în instituția de asistență medicală acreditată”;
 - (iii) „Calificarea poate fi obținută pe baza unei formări duale de trei ani în cadrul operatorului economic și al școlii profesionale”.
- (b) Dacă este cazul și dacă este relevant, clarificați dacă este posibil ca titularul să fi dobândit pregătire specializată ca urmare a specializărilor existente sau a unităților/modulelor opționale. Exemplu:
- (i) „Titularul calificării poate avea aptitudini mai specializate în îngrijirea părului și înfrumusețare, îngrijirea pielii, coafură și îngrijirea bărbii, în funcție de domeniul de competență ales. Competența poate fi extinsă în continuare cu unități opționale în toate domeniile”.

B2 – Rezultatele învățării menționate sub formă de puncte marcatore

În urma declarației introductive privind obiectivele generale și orientarea calificărilor, descrierea ar trebui să includă în continuare o listă de puncte marcatore cu principalele rezultate ale învățării.

Tabelul 3. **Rezultatele învățării menționate sub formă de puncte marcatore**

Prezentare descriptivă a obiectivelor generale și a orientării calificării	Titularul calificării.....
Puncte care exprimă rezultatele învățării	Titularul este în măsură să: 1) 2) 3) ...

Sursă: Grupul de proiect CEC și Europass privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării calificărilor.

Principalele rezultate ale învățării enumerate sub formă de puncte marcatore ar trebui să abordeze și să evidențieze trei aspecte-cheie.

B.2.1. Amploarea/domeniul de aplicare al învățării dobândite.

B.2.2. Aprofundarea/complexitatea învățării dobândite.

B.2.3. Contextul.

Amploarea/domeniul de aplicare, aprofundarea/complexitatea și contextul sunt abordate separat în recomandări pentru a sublinia relevanța acestora, dar nu ar trebui tratate separat sau aplicate în mod rigid atunci când se elaborează descrierile succinte. Acestea se pot suprapune și, în descrieri, ar trebui să interacționeze unele cu altele și să se sprijine reciproc.

Pe lângă evidențierea aspectelor legate de conținut care trebuie abordate în cadrul punctelor marcatore, recomandările indică, de asemenea, o structură sintactică pentru a articula punctele marcatore care exprimă rezultatele învățării (a se vedea tabelul 3).

Caseta 2. Definiții ale principalelor concepte

Amploarea/domeniul de aplicare a învățării înseamnă clarificarea *domeniului de aplicare* a învățării dobândite cu calificarea și, prin urmare, delimitarea și indicarea conturului și a limitelor rezultatelor învățării obținute. Aceasta înseamnă transmiterea de informații cu privire la tipurile de cunoștințe dobândite, precum și descrierea aptitudinilor și competențelor deținute de titularul calificării. Domeniile de învățare (denumite și dimensiunea orizontală a cadrelor calificărilor) prezentate în descriptorii de nivel CEC/CNC reprezintă un punct de plecare pentru a reflecta asupra amplitudinii învățării ⁽¹⁾. A se vedea, de asemenea, anexa IV.

Exemplu: titularul calificărilor poate compara și evalua inițiativele de politică educațională ale țărilor UE pentru a contribui la luarea de decizii bazate pe dovezi.

Exemplu: titularul calificării poate selecta și aplica cea mai inovatoare tehnică de restaurare pentru a conserva și proteja structurile istorice.

Exemplu: titularul calificării poate instala și repara construcții din lemn pentru diferite clădiri rezidențiale și industriale.

Observație: alegând cu atenție verbele („a compara și a evalua” „a selecta și a aplica” „a instala și a repara”), complementul („inițiative de politică educațională ale țărilor UE” „tehnici inovatoare de restaurare” „construcții din lemn”) și adăugând informații privind contextul („a contribui la luarea de decizii bazate pe dovezi”; „a conserva și a proteja structurile istorice”; „pentru diferite clădiri rezidențiale și industriale”); cunoștințele, aptitudinile și competențele dobândite de titularul calificării – amploarea/domeniul de aplicare al învățării – pot ieși la iveală (cunoștințe privind inițiativele de politică educațională, tehnici de efectuare a comparațiilor între țări și

⁽¹⁾ În cadrul european al calificărilor, cele 3 domenii de învățare sunt 1) cunoștințe: (descrise ca teoretice și/sau factice); 2) aptitudini: descrise ca fiind cognitive (care implică utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (care implică dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, scule și instrumente); 3) responsabilitate și autonomie: descrise ca fiind capacitatea cursantului de a aplica cunoștințele și aptitudinile în mod autonom și responsabil. Aceasta este denumită și dimensiunea verticală a CEC.

evaluarea politicilor sau restabilirea structurilor istorice; aptitudini practice legate de instalare și reparare etc.).

Aprofundarea/complexitatea învățării constă în clarificarea complexității și a sofisticării învățării dobândite. În cadrul aceluiași domeniu de învățare (de exemplu, cunoștințe teoretice sau aptitudini practice), se pot obține diferite grade de expertiză și de competență. Descriptorii de nivel CEC/CNC pentru fiecare nivel (denumiți și dimensiunea verticală a cadrelor calificărilor) reprezintă un punct de plecare pentru a defini aprofundarea și complexitatea învățării ⁽¹²⁾.

Exemplu: titularul calificării poate selecta și aplica în mod autonom cele mai adecvate instrumente de cercetare pentru colectarea dovezilor empirice în domeniul biologiei marine.

Exemplu: titularul calificării poate colecta dovezi empirice sub supraveghere, contribuind la studiile în curs în domeniul biologiei marine.

Observație: alegând cu atenție verbele („a selecta și a aplica” „a colecta”), complementul („instrument de cercetare” „dovezi empirice”), utilizând calificativul „în mod autonom” și adăugând informații privind contextul („pentru colectarea dovezilor” sau „studii în curs în domeniul biologiei marine”), se poate evidenția nivelul de complexitate al învățării dobândite.

Informații privind contextul: atunci când se redactează propozițiile specifice privind rezultatele învățării (sub formă de puncte marcatoare), informațiile privind contextul servesc la specificarea mai detaliată a rezultatelor învățării dobândite. Pe lângă verbele și complementele care compun o propoziție de bază, informațiile suplimentare privind contextul servesc la furnizarea de detalii suplimentare, de exemplu cu privire la situații, metode și condiții: numai verbele sau complementele nu sunt suficiente pentru a surprinde amploarea și aprofundarea rezultatelor învățării. Pentru a sprijini acest proces, prezentele recomandări oferă, de asemenea, recomandări privind structura sintactică a frazelor care exprimă rezultatele învățării (a se vedea tabelul 3). În același timp, informațiile privind contextul pot contribui la clarificarea rolului și poziției calificării în raport cu piața forței de muncă, educație și formare și societate, în general. Acest ultim aspect ar trebui să apară deja în textul descriptiv care prezintă obiectivele generale și orientarea calificării (B1).

Exemplele anterioare din această casetă ilustrativă, secțiunea B1 și restul acestei secțiuni oferă exemple privind modul de abordare a contextului în frazele privind rezultatele învățării exprimate ca puncte marcatoare.

Întrebări orientative

Scopul întrebărilor de mai jos este de a facilita reflecția asupra aspectelor care pot fi prezentate atunci când se elaborează puncte marcatoare care exprimă rezultatele învățării (B.2). Scopul nu este de a răspunde la toate întrebările în mod direct sau mecanic.

⁽¹²⁾ Cadrul european al calificărilor are 8 niveluri descrise în ceea ce privește rezultatele învățării. Nivelul crește în funcție de nivelul de competență, nivelul 1 fiind cel mai scăzut, iar nivelul 8 fiind cel mai înalt nivel de competență. Aceasta este denumită și dimensiunea verticală a CEC.

- (a) Ce așteptări există în ceea ce privește cunoștințele pe care titularul calificării ar trebui să le dețină și la ce nivel de competență?
 - (i) Cunoștințe generale de bază?
 - (ii) Cunoștințe tehnice și de specialitate?
- (b) Ce așteptări există în ceea ce privește activitățile pe care le poate face titularul calificării și la ce nivel de competență?
 - (i) Aptitudini practice?
 - (ii) Aptitudini analitice?
 - (iii) De bază sau avansate?
- (c) Ce așteptări există în ceea ce privește aptitudinile și competențele transversale, mai ample dar relevante, ale titularului calificării?
 - (i) Aptitudini și competențe de autogestionare (de exemplu, gestionarea timpului, a învăța să înveți)?
 - (ii) Aptitudini și competențe de comunicare (prezentări orale și scrise etc.)?
 - (iii) Aptitudini și competențe sociale (munca în echipă, gestionarea altora etc.)?
 - (iv) Alte tipuri de aptitudini și competențe potențiale cu relevanță directă pentru calificare și domeniul său de aplicare?
- (d) Ce așteptări există în ceea ce privește titularul calificării, de exemplu capacitatea de a lucra în mod autonom și de a-și asuma responsabilitatea?

Recomandări

- (a) Focalizarea și stabilirea cu prioritate a rezultatelor învățării esențiale care reflectă orientarea generală, conținutul și complexitatea calificării.
- (b) Titularul calificării ar trebui să se afle întotdeauna în centru.
- (c) Selectarea atentă a verbelor de acțiune și a complementelor, precum și a informațiilor privind contextul (B.2.3) sunt aspecte importante pentru abordarea amplitudinii (B.2.1) și a aprofundării (B.2.2).
- (d) Sintaxa propoziției în ceea ce privește modul de organizare a conținutului poate, de asemenea, să sprijine înțelegerea și se recomandă utilizarea următoarei structuri: subiect – verb de acțiune – complement – context ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Deși categoria „context” din tabelul 4 nu este o „categorie gramaticală” (cum ar fi verbele sau substantivele), recomandările, împreună cu Manualul Cedefop privind rezultatele învățării, recomandă luarea în considerare a contextului ca parte a sintaxei frazei pentru a asigura informarea cu privire la acest aspect.

Tabelul 4. **Sintaxa propozițiilor (puncte marcatoare) care exprimă rezultatele învățării**

Subiect:	Verb de acțiune	Complementul verbului	Context
Pot fi adăugate adverbe și adjective atunci când sunt considerate relevante, dar trebuie utilizate cu prudență			
Titularul calificării.....	poate prezenta	în scris, rezultatele analizei riscurilor	permițând altor persoane să urmărească procesul și să reproducă rezultatele.
El/ea...	poate face distincția între	efectele asupra mediului	ale gazelor de răcire utilizate în sistemele de refrigerare.
Titularul calificării.....	poate coordona	activitățile personalului executiv	pe șantierele de construcții cu complexitate limitată.
El/ea...	poate efectua	previziuni financiare avansate	prin utilizarea instrumentelor de planificare a afacerilor și pentru a sprijini planificarea financiară și a afacerilor.

Sursă: Grupul de proiect CEC și Europass privind scurte descrieri ale rezultatelor învățării ale calificărilor și adaptări din Cedefop (2022). Definirea, scrierea și aplicarea rezultatelor învățării: *a European handbook – second edition* (Definirea, redactarea și aplicarea rezultatelor învățării: manual european – a doua ediție), Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

- (e) Selectați cu atenție verbele și complementele pentru fiecare propoziție, asigurându-vă că acestea pot contribui la înțelegerea amplorii/domeniului de aplicare (B.2.1), precum și a aprofundării/complexității (B.2.2) învățării și contextului (B.2.3). A se vedea anexa II.

Exemple de verbe care oferă indicații cu privire la amploarea/domeniul de aplicare (B.2.1) al învățării dobândite:

- (i) verbul „a instala” poate presupune dobândirea de aptitudini practice, în timp ce verbul „a cerceta” poate presupune aptitudini analitice;
- (ii) rețineți că aptitudinile practice sau analitice pot avea același nivel de complexitate și, în acest caz, semnificația verbelor servește la furnizarea de indicații cu privire la amploarea/domeniul de aplicare al învățării. Cele două verbe ar putea, de asemenea, să facă parte din aceeași calificare.

Exemple de complemente diferite care oferă indicații cu privire la amploarea/domeniul de aplicare (B.2.1) al învățării dobândite:

- (i) „Titularul poate compara inițiativele politice...” este diferit de „Titularul poate compara veniturile bugetare...” sau „Titularul poate compara tehnologiile de construcții...”;
- (ii) remarcați faptul că aceste rezultate ale învățării pot avea același nivel de complexitate.

Exemple de verbe care oferă indicații cu privire la aprofundarea/complexitatea (B.2.2) învățării dobândite:

- (i) verbe precum „a evalua și a îmbunătăți”, „a direcționa” „a analiza și a optimiza” pot demonstra o complexitate mai mare în comparație cu verbe precum „a asista” „a repeta” „a executa” „a verifica”.

Exemple de complemente diferite cu aceleași verbe, care afectează înțelegerea aprofundării/complexității (B.2.2) învățării dobândite; acest lucru demonstrează importanța selectării cu atenție a complementului propoziției și al învățării.

- (i) „Titularul poate analiza feedbackul clienților colectat prin sondaje online structurate și predefinite” este diferit de „titularul poate analiza secvențele genetice pentru a adapta tratamentele medicale”; „Titularul poate redacta rezumate simple” este diferit de „titularul poate elabora o propunere de cercetare cuprinzătoare”.

Exemple de verbe care oferă indicații cu privire la context (B.2.3) în ceea ce privește cererea de învățare și/sau ce pot face titularii cu calificările obținute:

- (i) utilizarea unor verbe precum „a asambla”, „a construi”, „a clădi” poate indica faptul că respectiva calificare pregătește cursanții în principal pentru locuri de muncă care se bazează pe aptitudini practice;
- (ii) utilizarea unor verbe precum „a analiza”, „a descrie”, „a proiecta” poate indica faptul că respectiva calificare pregătește cursanții în principal (sau, de asemenea) pentru ocuparea unor locuri de muncă care se bazează pe aptitudini analitice sau pentru continuarea învățării.

Exemple de complemente care oferă indicații cu privire la context în ceea ce privește cererea de învățare și ce poate face titularul cu calificarea:

- (i) titularul poate „analiza cauzele judiciare [...]” poate sugera relevanța rezultatelor învățării pentru un mediu juridic;
 - (ii) titularul poate „efectua experimente de laborator [...]” poate sugera relevanța rezultatelor învățării pentru un mediu de laborator.
- (f) Includeți informații privind contextul (de exemplu, privind condițiile, situațiile, metodele, scopul) pentru a îmbunătăți înțelegerea domeniului de aplicare/amplorii (B.2.1) și a aprofundării/complexității (B.2.2) învățării și a locului în care pot fi aplicate rezultatele învățării dobândite. Exemple:
- (i) „Titularul poate analiza cauzele judiciare pentru a evalua implicațiile juridice și poate oferi recomandări în cunoștință de cauză clienților”;
 - (ii) „Titularul poate analiza cauzele judiciare și poate examina teorii juridice pentru a contribui la publicarea de articole academice”;
 - (iii) „Titularul poate efectua experimente de laborator pentru a demonstra tinerilor elevi reacții și principii chimice de bază”;

- (iv) „Titularul poate efectua experimente de laborator pentru a evalua eficacitatea medicamentelor”;
 - (v) „Titularul poate interacționa în limba engleză, în calitate de utilizator independent, cu privire la informații turistice și cazare la hotel”;
 - (vi) „Titularul poate utiliza sisteme și programe informatice pentru prezentări grafice simple, bidimensionale/tridimensionale”;
 - (vii) „Titularul poate consolida structura și părțile clădirii în conformitate cu orientările naționale privind acoperirea, ancorarea și îmbinarea”.
- (g) Dacă includeți calificative (adverbe și adjective), asigurați-vă că acestea contribuie la o mai mare precizie și, prin urmare, evitați adjectivele vagi/generale. A se vedea anexa IV. Exemple de adjective care pot clarifica aprofundarea/complexitatea învățării:
- (i) titularul poate „dezvolta programe informatice simple pentru prelucrarea și vizualizarea datelor”;
 - (ii) titularul poate „identifica în mod autonom materialele și instrumentele pentru crearea acoperișurilor impermeabile”;
 - (iii) titularul poate „efectua operațiuni de rutină conform instrucțiunilor, inclusiv intervenții chirurgicale”.
- (h) Prezentați cunoștințele și aptitudinile, inclusiv aptitudinile transversale, atunci când este cazul, într-un mod interconectat și integrat:
- (i) evitați: împărțirea cunoștințelor și a aptitudinilor în liste separate sau elemente de listă separate, în funcție de amploarea sau aprofundarea acestora;
 - (ii) analizați dacă cunoștințele și aptitudinile pot fi prezentate împreună sau dacă legătura acestora poate fi presupusă/implicită. Exemple:
 - titularul poate „finaliza o instalație electrică în conformitate cu reglementările în vigoare în materie de sănătate și siguranță”;
 - titularul poate „să conceapă și să pună în aplicare algoritmi pentru a analiza tendințele pe piețele financiare”;
 - titularul poate „să efectueze tratamente de înfrumusețare și să consilieze clienții în ceea ce privește autoîngrijirea pielii și utilizarea produselor”.
- (i) Reflectați asupra obiectivelor și orientării calificării pentru a găsi un echilibru, de exemplu între cunoștințele de bază (de exemplu, matematică de bază, științe, limbi străine); cunoștințe avansate; aptitudini specializate și tehnici avansate (de exemplu, legate de o sarcină sau funcție); sau aptitudini și competențe transversale (de exemplu, soluționarea problemelor, „a învăța să înveți” și comunicare). Modul în care sunt formulate descrierile oferă informații cu privire la măsura în care cunoștințele, aptitudinile și competențele

dobândite sunt relevante, de exemplu, numai pentru o anumită ocupație sau sector, pentru sectoarele interprofesionale, pentru societate în general sau pentru a servi în primul rând drept puncte de plecare pentru continuarea învățării. Exemple:

- (i) titularul poate „denumi forme și figuri geometrice...”
 - (ii) titularul poate „măsura și analiza parametri fizici ai instalațiilor și echipamentelor electrice pentru a identifica erorile și a iniția măsuri”;
 - (iii) titularul poate „comunica profesionist cu colegii, clienții și vizitatorii în persoană, la telefon sau prin corespondență scrisă...”;
 - (iv) titularul poate „integra elementele de bază ale ingineriei economice construcțiilor și considerentele de protecție a mediului pentru planificarea structurilor de construcții”;
 - (v) titularul poate „identifica independent valorile parametrilor-cheie pentru prelucrarea și utilizarea procedurii de turnare prin injecție”;
 - (vi) titularul poate „să selecteze, să pregătească și să utilizeze diferite flori tăiate, plante verzi și plante în ghiveci pentru a face aranjamente florale și decorații”;
 - (vii) titularul poate „elabora, redacta și evalua proiecte teritoriale pentru democrație și guvernare locală”;
 - (viii) titularul poate „organiza activități artistice adaptate nevoilor copiilor, inclusiv în mediul spitalicesc”.
- (j) Indicați nivelul de autonomie și responsabilitate preconizat în activitatea titularului sau atunci când supraveghează alte persoane. Exemple:
- (i) titularul poate „să conceapă, să coordoneze și să conducă în mod independent procesele și proiectele educaționale pe cont propriu sau în cooperare cu colegii și echipele”;
 - (ii) titularul poate „da instrucțiuni tehnice lucrătorilor și subcontractanților, verificând calitatea și conformitatea executării lucrărilor de construcție cu reglementările”;
 - (iii) titularul poate „să planifice și să monitorizeze activitatea și procesul de afaceri...”;
 - (iv) titularul poate „asista șeful de proiect în operațiuni...”;
 - (v) titularul poate „să elaboreze în mod independent planuri de punere în aplicare pentru structurile de construcții și, dacă este necesar, să le adapteze în timpul realizării proiectului de construcții”;
 - (vi) titularul poate „să stabilească în mod autonom dimensiunile elementelor de construcție, dar nu le conectează în corpuri (clădiri) și, prin urmare, nu este încă în măsură să planifice clădiri complete”;

- (vii) titularul poate „să îndeplinească în mod autonom și creativ sarcini specifice simple în domeniul ingineriei civile și să îndeplinească sarcini mai complexe în cadrul unui grup”.
- (k) Selectați cu atenție verbele de acțiune, evitându-le pe cele vagi. A se vedea anexa II.
- (l) Utilizați forma activă mai degrabă decât forma pasivă și construiți frazele în jurul verbului. Exemple:
- (i) evitați: „Sănătatea mușchilor pacientului poate fi evaluată...”;
 - (ii) scrieți: „Titularul calificării poate evalua starea de sănătate a mușchilor pacientului pentru a oferi tratamente personalizate pentru a atenua durerea și a îmbunătăți mobilitatea”.
- (m) Evitați utilizarea verbelor ca substantive.
- (i) evitați: „Colaborarea la conceperea și crearea modelului [...]”;
 - (ii) scrieți: „Titularul colaborează la proiectare [...]”;
 - (iii) evitați: „Titularul și-a demonstrat competența în ceea ce privește construirea, instalarea, întreținerea și reabilitarea construcțiilor din lemn pentru diferite tipuri de clădiri”;
 - (iv) scrieți: „Titularul poate construi, instala, întreține și reabilita construcțiile din lemn...”.
- (n) Evitați repetițiile și structurile de fraze complexe.
- (o) Exprimați aprofundarea și complexitatea învățării în conformitate cu descriptorii CEC/CNC, dar asigurați-vă că definiți rezultate ale învățării specifice și detaliate care să corespundă calificării respective ⁽¹⁴⁾.

Considerații și sfaturi suplimentare

- (a) Fiecare propoziție poate combina mai multe verbe, dar ar trebui, de preferință, să se refere la același complement/substantiv și să prezinte o secvență logică care arată o complexitate din ce în ce mai mare (în caz contrar, aceasta va spori ambiguitatea și complexitatea). A se vedea anexa II.
- (i) Exemplu de combinații de verbe care pot reprezenta o complexitate din ce în ce mai mare:
 - titularul poate „planifica, coordona și monitoriza conceptele logistice și instalațiile șantierelor de construcții, inclusiv schelele de lucru și de protecție”.

⁽¹⁴⁾ Descriptorii CNC rămân, de regulă, la un nivel general, deoarece acoperă o gamă largă de calificări. Rezultatele învățării pentru descrierea calificărilor individuale trebuie să fie mai detaliate și mai specifice, menținând în același timp coerența cu descriptorii de nivel CNC/CEC.

- (ii) Evitați: titularul poate „să proiecteze cofrajele, armăturile și turnarea de noi construcții și întreținerea materialelor de construcții și să evalueze costurile, consumul de timp și impactul lucrărilor asupra mediului”.
 - (iii) Scrieți: titularul calificărilor este în măsură să proiecteze cofraje, să armeze și să toarne noi construcții și să întrețină materiale de construcții.
 - (iv) Evaluați costurile, timpul și impactul muncii asupra mediului.
- (b) În timp ce nivelul CEC/CNC al unei calificări oferă un „nivel global sau mediu” al calificării („centrul său de greutate”), având în vedere ansamblul elementelor, nivelul de complexitate asociat cu rezultatele învățării unice specifice de la punctele marcatore poate fi mai mic/mai mare decât această medie. Deși se preconizează unele diferențieri, acestea nu ar trebui să fie prea ample, deoarece acest lucru ar ridica semne de întrebare cu privire la coerența generală a calificării.
 - (c) Este esențial să se cunoască diferența dintre ceea ce poate fi observat în mod direct și fără echivoc (capacitatea unui zidar de a pune cărămizi peste alte cărămizi) și cele care sunt mai complexe de observat (capacitatea unui zidar de a planifica și de a coopera cu alte tipuri de meseriași de pe șantierul de construcții). Competențele dificil de observat sunt, de asemenea, esențiale și trebuie abordate și identificate în mod sistematic.
 - (d) Verbele care indică acțiuni observabile și măsurabile contribuie la reducerea impreciziei descrierilor.
 - (e) Rezultatele învățării care nu pot fi observate sau măsurate în mod direct și ușor vor trebui descrise prin indicarea atentă a complementului și a contextului.
 - (f) Având în vedere limitările în ceea ce privește lungimea descrierii, astfel cum se sugerează în prezentele recomandări, părțile interesate pot decide dacă și cum să facă distincția între rezultatele obligatorii și cele complementare (alese).

Acronime

Cedefop	Centrul European pentru Dezvoltarea Formării Profesionale
ELM	Modelul european de învățare
CEC	Cadrul european al calificărilor
ETF	Fundația Europeană de Formare
CNC	Cadrul național al calificărilor
QDR	Registrul de seturi de date privind calificările
EFP	Educație și formare profesională

Anexe

Anexa I. Exemple de descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării

Următoarele „exemple de roluri” dintr-o scurtă descriere au scopul de a oferi o aplicare practică a recomandărilor și de a clarifica modul în care pot fi implementate. Acestea se bazează pe descrieri naționale reale elaborate pe baza recomandărilor în contextul grupului de proiect și au fost supuse unor ajustări și revizuii colective din partea membrilor grupului de proiect pentru a le alinia mai bine la aceste recomandări.

Calificare: Psiholog clinician
Psihologul clinician (CEC/CNC 7) dezvoltă și aplică teoriile, metodele și tehnicile psihologiei clinice științifice în promovarea sănătății, în screeningul, diagnosticarea psihologică și evaluarea problemelor de sănătate, precum și în prevenirea, îndrumarea și tratarea persoanelor cu nevoi de îngrijire sau de sprijin. Procedând astfel, utilizatorii serviciilor medicale sunt sprijiniți încă de la început, atât lucrând la dezvoltarea lor, cât și optimizându-și independența funcțională și bunăstarea. Deținerea certificării de psiholog clinician, astfel cum se prevede în Legea privind profesiile din domeniul sănătății mintale, este o condiție prealabilă pentru exercitarea profesiei.

Psihologul clinician poate:

- (a) întocmi o evaluare psihologică;
- (b) aplica intervenții pentru a atenua suferința și pentru a promova sănătatea și bunăstarea persoanelor, grupurilor și organizațiilor;
- (c) genera cercetări și constatări care contribuie la cunoștințele profesionale și/sau evalua eficiența diverselor activități profesionale;
- (d) integra cercetarea și expertiza clinică în coordonare cu utilizatorii serviciilor de îngrijire și în contextul acestora;
- (e) aplica cunoștințe și metode științifice;
- (f) acționa în conformitate cu codul deontologic;
- (g) dezvolta și menține o relație profesională de lucru cu utilizatorul serviciilor de îngrijire;
- (h) practica profesia într-un mod profesionist și responsabil din punct de vedere social;
- (i) dezvolta și menține propria expertiză;
- (j) analiza, efectua autoevaluarea și autoîngrijirea;
- (k) interacționa cu profesioniști din mai multe discipline.

Calificare: asistent în tehnologia informației

Titularul calificării (CEC/CNC 4) este în măsură să asigure buna funcționare a sistemelor informatice. Acesta poate să le dezvolte, să le adapteze și/sau să le întrețină și să asiste utilizatorii. Titularul deține cunoștințe practice în domeniul informaticii, al ingineriei electrice și al ingineriei de producție.

Acesta lucrează independent și/sau ca parte a unei echipe în întreprinderi care dezvoltă și oferă produse și servicii ale tehnologiei informației și comunicațiilor sau în cadrul autorităților și instituțiilor publice.

Aceasta este formarea profesională inițială în școli. Opțional, se poate dobândi calificare pentru admiterea în învățământul superior.

Titularul calificării poate:

- (a) analiza, evalua și optimiza procesele operaționale, fluxurile de lucru și condițiile-cadru în ceea ce privește utilizarea sistemelor informatice;
- (b) proiecta procesele de lucru utilizând mijloace tehnice și organizaționale;
- (c) dezvolta și adapta software-ul de aplicații pentru procesele operaționale;
- (d) analiza, planifica, construi, comanda și crea rețele de sisteme informatice;
- (e) analiza, construi și se poate conecta la sisteme informatice programe și sisteme de automatizare a comenzilor;
- (f) planifica, crea și întreține baze de date utilizând limbaje de programare adecvate și instrumente de dezvoltare de software;
- (g) asigura aprovizionarea cu energie a sistemelor informatice și optimiza consumul de energie;
- (h) respecta standardele și reglementările industriale și legislative și utiliza normele și reglementările tehnice;
- (i) respecta securitatea datelor, protecția datelor și a drepturilor de autor;
- (j) modela și analiza în mod responsabil mediul și procesele sale de lucru;
- (k) aplica standarde și orientări pentru a asigura calitatea proceselor și a produselor;
- (l) coopera și comunica în cadrul echipelor;
- (m) analiza cerințele clienților și consilia clienții și în limba engleză;
- (n) obține, pregăti și prezenta informații și documente în limba engleză cu privire la activitate.

Calificare: lucrări de betonare

Betonierul (CEC/CNC 4) poate să planifice cofrajele, să armeze și să toarne noi structuri de clădiri și de construcții, precum și să întrețină clădirile existente. Titularul calificării este în măsură să construiască locuințe, clădiri comerciale, spitale, școli și baraje. Calificarea poate fi obținută după patru ani de formare duală în cadrul operatorului economic și școlii profesionale. Competențele pot fi aprofundate în învățământul profesional terțiar la nivelul CEC 5.

Titularul calificării poate:

- (a) lucra independent în conformitate cu modele, desene, descrieri și soluții prefabricate privind clădirea;
- (b) evalua costurile, timpul consumat și impactul muncii asupra mediului;
- (c) construi cofraje și piese de construcție care utilizează cofraje tradiționale și de sistem;
- (d) consolida construcțiile și piesele de construcție în conformitate cu descrierile pentru acoperire, ancorare și îmbinare;
- (e) ține seama de procesele de lucru care utilizează metode prefabricate și tradiționale;
- (f) turna diferite părți structurale și pardoseli și poate evalua consecințele diferitelor presiuni de turnare;
- (g) sorta și manipula deșeurile în conformitate cu reglementările actuale, poate reutiliza materialele și analiza consecințele manipulării incorecte;
- (h) contabiliza și utiliza sisteme de asigurare a calității, desfășura activități în conformitate cu cerințele actuale în materie de sănătate, mediu și siguranță și analiza consecințele nerespectării cerințelor;
- (i) evalua riscurile în conformitate cu reglementările în vigoare și efectua o analiză de siguranță a locurilor de muncă;
- (j) lucra în conformitate cu regulamentele și acordurile care reglementează condițiile de muncă în cadrul profesiei și poate explica obligațiile și drepturile angajatorului și ale angajatului;
- (k) reflecta asupra cerințelor și așteptărilor legate de o comunitate profesională echitabilă și favorabilă incluziunii.

Anexa II. Verbe de acțiune

Verbe ambigue și precise: Manualul Cedefop privind rezultatele învățării ⁽¹⁵⁾

Ambigue		Precise	
A ști A înțelege A plăcea A determina A aprecia	A înțelege semnificația A se familiariza cu A crede A fi conștient de A înțelege	A face distincția între A diferenția A asambla A ajusta A identifica A rezolva	A scrie A recita A construi A contrasta A compara A enumera

Verbe de acțiune extrase din calificările naționale și din alte materiale furnizate și analizate în contextul grupului de proiect CEC-Europass privind descrierile scurte ale rezultatelor învățării ⁽¹⁶⁾

Verbe de acțiune ample/generale					
a utiliza	a efectua	a finaliza	a defini	a lua	a satisface
a lucra	a stabili	a lua în considerare	a permite	a acționa	a prelua
a efectua	a păstra	a nota	a aduce	a face	a se ocupa de
a fabrica	a continua	a pune	a determina	a ține seama de	
a da	a umple	a acționa	a poseda	a arăta	

Verbe de acțiune precise					
a aplica	a accepta	a construi	a iniția	a forma	a corecta
a verifica	a conduce	a rezolva	a organiza	a asigura respectarea	a estima
a identifica	a configura	a elimina	a dobândi	a servi	a învăța
a pregăti	a ajusta	a consulta	a se autoevalua	a calcula	a împacheta
a demonstrează	a optimizează	a încheia	a reproduce	a înlocui	a livra
a dezvoltă	a colecta	a găsi	a ghida	a rezuma	a observa
a analizează	a reconstrui	a iniția	a dezambla	a stabili	a gestiona
a produce	a respecta	a număra	a însoți	a sprijini	a testa

⁽¹⁵⁾ Cedefop (2022): *Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook – second edition* (Definirea, scrierea și aplicarea rezultatelor învățării: manual european – a doua ediție). Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

⁽¹⁶⁾ Listele includ exemple de verbe utilizate în descriptorii de la nivelul CNC, precum și verbe de acțiune furnizate ca parte a [orientărilor pentru elaborarea programelor naționale de învățământ în Norvegia](#), aprobate de Ministerul Educației și Cercetării și de parlamentul Sami la 26 iunie 2018 și revizuite la 10 octombrie 2018, la Oslo:

Verbe de acțiune precise					
a comunica	a supraveghea	a împărți	a realiza	a interveni	a repara
a participa	a produce	a direcționa	a reacționa	a dezasambla	a raporta
a procesa	a se reuni	a repeta	a remedia	a coopera	a vinde
a planifica	a primi	a ghida	a anticipa	a returna	a căuta
a implementa	a recunoaște	a expune	a monta	a asigura	a conduce
a instala	a formula	a programa	a angaja	a transfera	a standardiza
a respecta	a finaliza	a explica	a limita	a elabora	a structura
a integra	a actualiza	a redacta	a expune	a justifica	a introduce
a menține	a documenta	a promovea	a asista	a negocia	a îndeplini
a descrie	a disemina	a reflecta	a rafina	a vizualiza	a evalua
a monitoriza	a măsura	a evalua	a proiecta	a compara	a configura
a gestiona	a citi	a propune	a compila	a decide	a conecta
a selecta	a asambla	a colaborează	a calibrează	a delega	a schițează
a prezenta	a consilia	a răspunde	a extrage	a urmărește	a îmbunătățește
a urmărește	a construi	a adaptează	a scrie	a examinează	a împărțește
a prezenta	a depozitează	a stăpânește	a reabilitează	a detectează	a combină
a asigura	a coordonează	a informează	a îngrijește	a vinde	a precizează
a preveni	a comanda	a rezolvă	a obține	a demontează	a schimbă
a crea	a evaluează	a explorează	a administrează	a sintetizează	a indică
a procesa	a organizează	a desenează	a sintetizează	a modifică	a verifică
a plasează	a alege	a adoptă	a participă	a renovează	a consolidează
a furnizează	a include	a-și asumă	a interpretează	a alocă	a furnizează
a inventariează	a validează	a aprobă	a relaționează	a transformă	a execută
a implica	a mobilizează	a reorganizează	a protejează	a judecă	a conceptualizează
a conduce	a căută	a instrui	a introduce	a realizează	a critică
a supraveghea	a revizui	a gestionează	a cercetează	a diagnostică	a restabilește
a experimenta	a validează				

Exemple de combinații de verbe de acțiune cu același complement care pot demonstra o complexitate din ce în ce mai mare	
A concepe și a pune în aplicare	A depozitează și a întreține
A pune în aplicare și a documenta	A gestionează și a prelucra
A asigura și a documenta	A identifică și a inițiază
A instala și a configura	A identifică și a preveni
A instala și a verifică	A identifică și a monitorizează
A asamblă și a instala	A identifică și a propune
A organizează și a verifică	A împachetează și a livrează
A construi și a verifică	A asamblă și a introduce
A verifică și a respectă	A pregătește, identifică și explică
A planifică și a organizează	A planifică, pregătește și pune în aplicare
A planifică și a schițează	A coordonează, pregătește și urmărește

Exemple de combinații de verbe de acțiune cu același complement care pot demonstra o complexitate din ce în ce mai mare	
A planifica și a pune în aplicare	A monitoriza, planifica și raporta
A măsura și a analiza	A dezvolta, crea și sprijini
A analiza și a gestiona	A elabora, scrie și evalua
A analiza și a compara	A pune în aplicare, integra și verifica
A interpreta și a aplica	A analiza, remedia și menține
A informa și a consilia	A căuta, analiza și evalua
A consilia și a orienta	A demonstra, integra și aplica
A coopera și a comunica	A identifica, selecta, analiza
A comunica și a negocia	A analiza, evalua și îmbunătăți
A pregăti și a încheia	A conduce, supraveghea și răspunde
A pregăti și a compila	A coordona, direcționa și ajustează
A întreprinde și a organiza	A construi, instala, reconstrui, întreține și reabilitează
A produce și a prezenta	A monta, asambla, dezasmbla și demonta
A dezvolta și a adapta	

Anexa III. Calificative (adjective și adverbe)

Exemple de calificative extrase din descriptorii de nivel ai cadrelor naționale ale calificărilor din țările care sunt incluse în CEC ⁽¹⁷⁾

Exemple de calificative ample/generale		
Sigur	Cheie	Adecvat/în mod adecvat
Relevant	Specific/în mod specific	Potrivit/în mod potrivit
Foarte	Amplu/în mod amplu	Reușit/în mod reușit
Divers	Corespunzător/în mod corespunzător	Uzual/în mod uzual
Bun	Eficace/în mod eficace	Important/important
Necesar	Extins/extins	

Exemplu de calificative (adverbe sau adjective) care pot contribui la exprimarea nivelurilor de complexitate		
Elementar	Avansat	Complet/finalizat/completat
Familiar	Intermediar	Complex/complicat
Simplu	Autonom/în mod autonom	Inovator/inovativ/în mod inovator
Repetitiv	Creativ/în mod creativ	Management/managerial
Structurat	Independent/în mod independent	Original/originalitate
Definit	Specializat/specialist	Substanțial
De rutină	Nou/noutate	Responsabil/în mod responsabil
Elementar	Critic/în mod critic	Strategic/în mod strategic
Atribuit	Global	Imprevizibil/neprevăzut
Integrat	Cu caracter excepțional	Conceptual/în mod conceptual
Nespecializat	Imprevizibil	Previzibil/predictibil
Limitată	Aprofundat	Parțial/în parte parțial/în mod parțial
În fiecare zi/zilnic/zi de zi	Predefinit/predeterminat	Sofisticat

⁽¹⁷⁾ Descriptorii de nivel CNC, publicați în limba engleză, pot fi găsiți în Cedefop (2018). *Analysis and overview of NQF level descriptors in European countries* (Analiză și prezentare generală a descriptorilor de nivel CNC din țările europene), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene. Pentru regiunile care au furnizat rapoarte de referință actualizate după 2016, a fost utilizat raportul de referință actualizat.

Anexa IV. Cadrul european al calificărilor: descriptori de nivel ⁽¹⁸⁾

	Cunoștințe	Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
	În contextul CEC, cunoștințele sunt descrise ca fiind teoretice și/sau faptice.	În contextul CEC, aptitudinile sunt descrise ca fiind cognitive (implicând utilizarea gândirii logice, intuitive și creative) sau practice (implicând dexteritate manuală și utilizarea de metode, materiale, unelte și instrumente).	În contextul CEC, responsabilitatea și autonomia sunt descrise ca fiind capacitatea cursantului de a aplica cunoștințele și aptitudinile sale în mod autonom și responsabil.	
Nivelul 1	Cunoștințe generale de bază	Aptitudini de bază necesare pentru a executa sarcini simple	Munca sau studiul sub supraveghere directă într-un context structurat	Nivelul 1
Nivelul 2	Cunoștințe factice de bază într-un domeniu de muncă sau de studiu	Aptitudini cognitive și practice de bază, necesare pentru utilizarea informațiilor relevante în scopul executării sarcinilor și al rezolvării problemelor de rutină prin utilizarea unor reguli și instrumente simple	Munca sau studiul sub supraveghere, cu un anumit grad de autonomie	Nivelul 2
Nivelul 3	Cunoștințe factice, cunoașterea unor principii, procese și concepte generale dintr-un domeniu de muncă sau de studiu	O gamă de aptitudini cognitive și practice necesare pentru executarea sarcinilor și rezolvarea problemelor prin selectarea și aplicarea de metode, instrumente, materiale și informații de bază	Asumarea responsabilității pentru executarea sarcinilor într-un domeniu de muncă sau de studiu; adaptarea propriului comportament la circumstanțe, pentru rezolvarea problemelor	Nivelul 3
Nivelul 4	Cunoștințe factice și teoretice în contexte largi, în cadrul unui domeniu de muncă sau de studiu	O gamă de aptitudini cognitive și practice necesare pentru găsirea de soluții la probleme specifice,	Autogestionare în cadrul liniilor directoare aferente unor contexte de muncă sau de studiu în general previzibile,	Nivelul 4

⁽¹⁸⁾ Fiecare dintre cele 8 niveluri este definit de un set de descriptori care indică rezultatele învățării relevante pentru calificările de la nivelul respectiv în orice sistem de calificări. „rezultatele învățării” înseamnă enunțuri care se referă la ceea ce cunoaște, înțelege și este capabil să facă un cursant la terminarea unui proces de învățare și care sunt definite sub formă de cunoștințe, aptitudini, responsabilitate și autonomie; Sursă: Recomandarea CEC din 2017.

Cunoștințe		Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
		Într-un domeniu de muncă sau de studiu	dar care se pot schimba; supravegherea activității de rutină a altor persoane, preluând o anumită responsabilitate pentru evaluarea și îmbunătățirea activităților de muncă sau de studiu	
Nivelul 5	Cunoștințe factice și teoretice cuprinzătoare, specializate, într-un domeniu de muncă sau de studiu și conștientizarea limitelor cunoștințelor respective	O gamă amplă de aptitudini cognitive și practice necesare pentru conceperea de soluții creative la probleme abstracte	Gestionare și supraveghere în situații de muncă sau de studiu în care schimbările sunt imprevizibile; revizuirea și dezvoltarea performanțelor proprii și ale altora	Nivelul 5
Nivelul 6	Cunoștințe avansate într-un domeniu de muncă sau de studiu, care implică înțelegerea critică a teoriilor și principiilor	Aptitudini avansate, care denotă control și inovare, necesare pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile într-un domeniu de muncă sau de studiu specializat	Gestionarea de activități sau proiecte tehnice sau profesionale complexe, prin asumarea responsabilității pentru luarea deciziilor în situații de muncă sau de studiu imprevizibile; asumarea responsabilității pentru gestionarea dezvoltării profesionale a indivizilor și a grupurilor	Nivelul 6
Nivelul 7	Cunoștințe foarte specializate, unele dintre ele situându-se în avangarda nivelului de cunoștințe dintr-un domeniu de muncă sau de studiu, ca bază a unei gândiri și/sau cercetări originale Conștientizare critică a cunoștințelor dintr-un domeniu și a cunoștințelor aflate la granița dintre diferite domenii	Aptitudini de specialitate pentru rezolvarea problemelor în materie de cercetare și/sau inovare, pentru dezvoltarea de noi cunoștințe și proceduri și pentru integrarea cunoștințelor din diferite domenii	Gestionarea și transformarea situațiilor de muncă sau de studiu care sunt complexe, imprevizibile și necesită noi abordări strategice; asumarea responsabilității pentru a contribui la cunoștințele și practicile profesionale și/sau pentru revizuirea performanței strategice a echipelor	Nivelul 7
Nivelul 8	Cunoștințe la cel mai avansat nivel dintr-un domeniu de muncă sau de	Abilitățile și tehnicile cele mai avansate și specializate, inclusiv abilitatea de sinteză și	Demonstrarea unui nivel ridicat de autoritate, de inovare, de autonomie, de	Nivelul 8

Cunoștințe		Aptitudini	Responsabilitate și autonomie	
	studiu sau aflate la granița dintre diferite domenii	evaluare, necesară pentru rezolvarea problemelor critice de cercetare și/sau inovare și pentru extinderea și redefinirea cunoștințelor sau a practicilor profesionale existente	integritate științifică și profesională, precum și a unui angajament susținut pentru dezvoltarea de noi idei sau procese aflate în avangarda unor situații de muncă sau de studiu, inclusiv în materie de cercetare	
Cadrul calificărilor din Spațiul european al învățământului superior prevede descriptori pentru cele trei cicluri de învățământ convenite de miniștrii responsabili pentru învățământul superior cu ocazia reuniunii de la Bergen din mai 2005, în cadrul procesului Bologna. Fiecare descriptor de ciclu prezintă un enunț generic al așteptărilor tipice cu privire la realizările și abilitățile asociate cu calificările care reprezintă sfârșitul ciclului respectiv. Descriptorul pentru ciclul scurt (integrat în primul ciclu sau legat de acesta) elaborat de Inițiativa comună pentru calitate în cadrul procesului Bologna corespunde rezultatelor învățării pentru nivelul 5 al CEC. Descriptorul pentru primul ciclu corespunde rezultatelor învățării pentru nivelul 6 al CEC. Descriptorul pentru al doilea ciclu corespunde rezultatelor învățării pentru nivelul 7 al CEC. Descriptorul pentru al treilea ciclu corespunde rezultatelor învățării pentru nivelul 8 al CEC.				

Sursă: [Recomandarea CEC 2017 – descriptori de nivel](#).

Anexa V. Surse și linkuri suplimentare

[URL-uri accesate 10.4.2024]

- Recomandările ar trebui utilizate pentru elaborarea unor scurte descrieri ale [calificărilor publicate pe portalul Europass](#).
- Publicarea calificărilor și a oportunităților de învățare în Europass se realizează prin intermediul [Registrului de seturi de date privind calificările \(QDR\)](#).
- Datele publicate în QDR trebuie publicate utilizând [modelul european de învățare](#).
- Manualul european Cedefop privind definirea, redactarea și aplicarea rezultatelor învățării, prima ediție din 2017 ⁽¹⁹⁾ și a doua ediție [din 2022](#) ⁽²⁰⁾ includ „reguli de bază” privind utilizarea rezultatelor învățării; versiunea din 2022 include o listă cuprinzătoare de resurse internaționale și naționale (materiale de orientare și cercetare) care sprijină definirea, redactarea și utilizarea rezultatelor învățării în diferite contexte (evaluare, programe de învățământ, calificări etc.).
- [Recomandarea din 2017 privind Cadrul european al calificărilor \(CEC\)](#). Recomandarea Consiliului din 22 mai 2017 privind Cadrul european al calificărilor pentru învățarea pe tot parcursul vieții și de abrogare a Recomandării Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2008 privind stabilirea Cadrului european al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții.
- Publicația Cedefop (2018) privind [Analiza și prezentarea generală a descriptorilor la nivel CNC din țările europene](#) include descriptori de nivelul CNC.
- Comisia Europeană. (2017). [ESCO \(Clasificarea aptitudinilor, competențelor, calificărilor și ocupațiilor europene\)](#).
- Statele Unite. Departamentul Muncii. [O’net Occupational Information Network](#).

⁽¹⁹⁾ Cedefop (2017): [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook](#) (Definirea, redactarea și aplicarea rezultatelor învățării: manual european), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

⁽²⁰⁾ Cedefop (2022): [Defining, writing and applying learning outcomes: a European handbook – second edition](#) (Definirea, redactarea și aplicarea rezultatelor învățării: manual european – a doua ediție), Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene.

- [Cadrul de competențe-cheie](#). Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții. Consiliul Uniunii Europene. (2018).
- [Cadrul de competențe antreprenoriale \(EntreComp\)](#). Comisia Europeană, Centrul Comun de Cercetare. (2016).
- [Cadrul competențelor digitale pentru cetățeni \(DigComp 2.2\)](#). Comisia Europeană, Centrul Comun de Cercetare (2022).
- [Cadrul de referință al competențelor pentru cultură democratică \(RFCDC\)](#). Consiliul Europei (2013).
- [Inventarul european al cadrului național al calificărilor \(CNC\)](#). Cedefop (2022):
- Informații suplimentare la nivel național privind cadrele naționale ale calificărilor sunt disponibile pe site-ul web și în bazele de date ale CNC. [Pentru fiecare țară sunt disponibile linkuri către site-uri web și baze de date, precum și datele de contact ale punctelor de coordonare ale CNC.](#)

Recomandări europene pentru elaborarea și redactarea unor descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării

Recomandările prezintă principii comune pentru elaborarea unor descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării. Acestea sunt esențiale pentru bazele de date și registrele calificărilor.

Prezenta inițiativă face parte dintr-o încercare europeană mai amplă de a spori transparența calificărilor între țări, facilitând mobilitatea și sprijinind învățarea pe tot parcursul vieții.

Progresele semnificative înregistrate în ceea ce privește cadrele naționale ale calificărilor (CNC) și utilizarea rezultatelor învățării în Europa au facilitat înțelegerea calificărilor și portabilitatea acestora. Structurarea unor scurte descrieri ale calificărilor bazate pe rezultatele învățării îmbunătățește în mod consecvent transparența și comparabilitatea și facilitează transpunerea și utilizarea acestora în mediile digitale.

Descrierile scurte ale calificărilor oferă cursanților, angajatorilor, furnizorilor de educație și formare și altor persoane acces rapid la informații privind rezultatele învățării, complementând descrierile naționale complete.

Publicația oferă recomandări cu privire la aspectele formale (lungime, format) și conținut (domeniu de aplicare, complexitate, context) ale acestor descrieri. Aceasta include, de asemenea, resurse practice, cum ar fi liste de verbe de acțiune și calificative, pentru a contribui la descrierea clară a calificărilor bazată pe rezultatele învățării.

RECOMANDĂRI EUROPENE PENTRU ELABORAREA ȘI REDACTAREA UNOR DESCRIERI SCURTE ALE CALIFICĂRILOR, BAZATE PE REZULTATELE ÎNVĂȚĂRII

Recomandările prezintă principii comune pentru elaborarea unor descrieri scurte ale calificărilor, bazate pe rezultatele învățării. Acestea sunt esențiale pentru bazele de date și registrele calificărilor.

Prezenta inițiativă face parte dintr-o încercare europeană mai amplă de a spori transparența calificărilor între țări, facilitând mobilitatea și sprijinind învățarea pe tot parcursul vieții.

Progresele semnificative înregistrate în ceea ce privește cadrele naționale ale calificărilor (CNC) și utilizarea rezultatelor învățării în Europa au facilitat înțelegerea calificărilor și portabilitatea acestora. Structurarea unor scurte descrieri ale calificărilor bazate pe rezultatele învățării îmbunătățește în mod consecvent transparența și comparabilitatea și facilitează transpunerea și utilizarea acestora în mediile digitale.

Descrierile scurte ale calificărilor oferă cursanților, angajatorilor, furnizorilor de educație și formare și altor persoane acces rapid la informații privind rezultatele învățării, complementând descrierile naționale complete.

Publicația oferă recomandări cu privire la aspectele formale (lungime, format) și conținut (domeniu de aplicare, complexitate, context) ale acestor descrieri. Aceasta include, de asemenea, resurse practice, cum ar fi liste de verbe de acțiune și calificative, pentru a contribui la descrierea clară a calificărilor bazată pe rezultatele învățării.

CEDEFOPCentrul European pentru Dezvoltarea
Formării Profesionale

Europa 123, Salonic (Pylaia), GRECIA
Adresa poștală: Cedefop service post, 570 01 Themi, GRECIA
Tel. +30 2310490111, Fax +30 2310490020
Email: info@cedefop.europa.eu

www.cedefop.europa.eu**Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene**

Drept | Date | Publicații